ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ.

ਵਿਕਰਮ ਦਾਸ

(2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 208)

ਫਰਵਰੀ 08,2019

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕੂ) ਐਕਟ, 1989 ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (1) (xi)-ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1)(xi) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਰੁਪਏ.500 ਦੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ.3000 ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਸਜ਼ਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ .142 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ-

ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(xi) - ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ .142 ।

ਨਰਿੰਦਰ ਚੰਪਕਲਾਲ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2012) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 80 : [2012] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 165; ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਤਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ (2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 590 : [2004] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 631; ਮੁਹੰਮਦ. ਹਾਸ਼ਿਮ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 198 : [2016] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 953 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2012] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 165	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 5
[2004] 1 ਸਪਲਿਊ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 631	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 6
[2016] 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 953	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 7

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 208।

2007 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 654 ਵਿੱਚ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.05.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਵੈਭਵ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਡਾ. ਏ. ਜੀ., ਵਰੁਣ ਚੋਪੜਾ, ਏ. ਏ. ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਬੀ. ਐੱਨ. ਦੂਬੇ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਭਾਕਰ, ਸੰਤਾਨੂ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਰੁਪਰਾਹ, ਨਵਜਯੋਤ ਸਿੰਘ, ਅਨੂਪ ਜੈਨ, ਪ੍ਰਣਵ ਪਾਠਕ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ. 1. ਰਾਜ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਸੀਏਚਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (xi) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 500/- ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੁ. 3000/-।

2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 12.03.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (xi) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 500/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

3. ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸੀ; ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਲੱਖ 500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ 11 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਆਰ. ਆਈ. ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ 500/- ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 3, 000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ)। ”

4. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 3 (1) (xi), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 2016 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“3. ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ। - (1) ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, -

.....

(xi) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਜਾਂ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ;

.....

ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। “

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਰਿੰਦਰ ਚੰਪਕਲਾਲ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ -

“27. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰਿਆ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

XXXXXXXX

30. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਖੌਤੀ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਉਸ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ

ਸਭਾ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਂ ਨਰਮੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਜੋੜਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। "

6. ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਤਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1958 ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ -

"12. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ। ਸਮਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। , ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਬਾਹੂਬਲੀ 7 ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 126-ਪੀ (2) (2) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਗਭਗ

ਸਮਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਪਬੰਧ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

7. ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਹਾਸ਼ਿਮ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 8, ਜਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1961-9 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ -

“19. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਨ੍ਤੂਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਰਵਿੰਦ ਮੋਹਨ ਸਿਨਹਾ 10 ਅਤੇ ਰਤਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ 11. ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੈਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਨਾ ਭੇਜਣਾ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਛੱਡੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਜ਼ੀਰੋ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀ. ਓ. ਐਕਟ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

XXXXXXXXXXXX

24. ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ. ਓ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੀ. ਓ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੀ. ਓ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ

ਹਾਂ ਕਿ ਪੀ. ਓ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤੇ ਚੁੱਕਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

10. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (xi) ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਾਕੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate